

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI

DLA KLAS IV–VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I. Zasady ogólne

Wymagania edukacyjne z plastyki:

- wynikają z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania,
- opisują konkretne, możliwe do zaobserwowania działania ucznia,
- uwzględniają zarówno wiedzę, jak i umiejętności praktyczne,
- są stopniowane pod względem trudności,
- uwzględniają rozwój ucznia i jego indywidualne możliwości,
- pozwalają na ocenę poprzez obserwację pracy, wykonanie zadania, analizę dzieła, wypowiedź oraz działania twórcze.

W wymaganiach stosuje się przede wszystkim czasowniki operacyjne, np.: wymienia, rozpoznaje, wskazuje, opisuje, porównuje, wyjaśnia, stosuje, wykonuje, analizuje, interpretuje, uzasadnia, projektuje, tworzy, ocenia.

Nie formułuje się wymagań na ocenę niedostateczną.

Wyższy poziom wymagań zawiera wymagania poziomów niższych.

II. Ogólna hierarchia ocen

Ocena	Poziom	Przykładowe działania ucznia
2 – dopuszczająca	zapamiętywanie / odtworzenie	wymienia, rozpoznaje, wskazuje, nazywa, wykonuje proste zadanie
3 – dostateczna	rozumienie	opisuje, wyjaśnia, rozróżnia, porównuje, charakteryzuje
4 – dobra	zastosowanie	stosuje, wykorzystuje, dobiera, wykonuje, posługuje się
5 – bardzo dobra	analiza	analizuje, interpretuje, uzasadnia, modyfikuje, dobiera środki wyrazu do celu
6 – celująca	ocenianie / tworzenie	ocenia, projektuje, tworzy, eksperymentuje, samodzielnie rozwiązuje problem twórczy

III. KLASA IV

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wymienia podstawowe dziedziny sztuk plastycznych: malarstwo, rysunek, rzeźbę, grafikę i architekturę,
- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego: linię, plamę, barwę i fakturę,
- wskazuje barwy podstawowe i pochodne,
- rozpoznaje podstawowe rodzaje kompozycji,
- wskazuje elementy przedstawione na obrazie,
- wykonuje proste zadania plastyczne według instrukcji,
- posługuje się podstawowymi narzędziami i materiałami plastycznymi,
- wykonuje pracę z wykorzystaniem wskazanej techniki.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opisuje podstawowe dziedziny sztuki,
- wyjaśnia podstawowe pojęcia plastyczne,
- rozróżnia barwy podstawowe, pochodne, ciepłe i zimne,
- opisuje prostą kompozycję,
- porównuje wybrane środki wyrazu plastycznego,
- opisuje podstawowe elementy dzieła,
- wykonuje pracę plastyczną zgodnie z tematem,
- stosuje poznane techniki plastyczne w prostych zadaniach.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- stosuje poznane środki wyrazu w pracy plastycznej,
- dobiera barwy odpowiednio do tematu i zamierzonego efektu,
- wykorzystuje poznane rodzaje kompozycji,
- posługuje się linią, plamą, barwą i fakturą w sposób świadomy,
- wykonuje pracę zgodnie z określonymi założeniami,
- wykorzystuje różne materiały i narzędzia,
- opisuje własną pracę i zastosowane środki plastyczne.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje zastosowane w dziele środki wyrazu,
- uzasadnia dobór kolorystyki, kompozycji i techniki,
- świadomie wykorzystuje środki plastyczne do uzyskania określonego efektu,
- interpretuje obserwowane przedmioty i zjawiska,
- modyfikuje sposób wykonania pracy w celu uzyskania zamierzonego efektu,
- porównuje własną pracę z przykładowymi dziełami sztuki.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie projektuje rozwiązanie plastyczne,
- tworzy oryginalne kompozycje z wykorzystaniem poznanych środków,
- eksperymentuje z materiałami i technikami,
- świadomie łączy różne środki wyrazu,
- uzasadnia własne rozwiązania artystyczne,
- samodzielnie rozwija temat poza podstawowe wymagania zadania.

IV. KLASA V

W klasie V wymagania zostają rozszerzone o bardziej świadome posługiwanie się językiem plastyki, kompozycją, barwą, przestrzenią oraz różnymi technikami.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego,
- wymienia rodzaje kompozycji,
- rozpoznaje podstawowe rodzaje barw,
- wskazuje podstawowe elementy dzieła plastycznego,
- rozpoznaje wybrane gatunki dzieł: pejzaż, portret, martwą naturę,
- wykonuje proste prace rysunkowe, malarskie i przestrzenne,
- stosuje podstawowe zasady posługiwania się narzędziami.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opisuje różne rodzaje kompozycji,
- wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z barwą,
- rozróżnia barwy ciepłe, zimne, podstawowe i pochodne,
- opisuje wybrane dzieła sztuki,
- rozpoznaje podstawowe gatunki malarskie,
- porównuje różne techniki plastyczne,
- wykonuje pracę wykorzystującą wskazane środki wyrazu.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- stosuje zasady kompozycji w praktyce,
- dobiera barwy odpowiednio do tematu,
- wykorzystuje kontrast i zróżnicowanie walorowe,
- stosuje różne rodzaje linii, plam i faktur,
- wykonuje prace inspirowane naturą i wyobraźnią,
- dobiera technikę do charakteru zadania,
- wykorzystuje poznane środki wyrazu do budowania określonego nastroju.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje kompozycję dzieła,
- uzasadnia zastosowanie określonych środków wyrazu,
- świadomie wykorzystuje kontrasty barwne,
- interpretuje dzieła i własne prace,
- łączy kilka środków plastycznych w celu uzyskania zamierzonego efektu,
- modyfikuje własne rozwiązania podczas realizacji pracy.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie projektuje wieloelementowe kompozycje,
- tworzy oryginalne rozwiązania plastyczne,
- eksperymentuje z technikami i materiałami,
- świadomie łączy różne techniki,
- tworzy pracę o wyrażnie określonej koncepcji artystycznej,

- samodzielnie rozwija temat, wykorzystując poznane środki wyrazu.

V. KLASA VI

W klasie VI większy nacisk kładziemy na świadome wykorzystanie środków plastycznych, przestrzeń, perspektywę, światłocień oraz analizę dzieła. Podstawa programowa wskazuje, że zagadnienia związane m.in. z iluzją przestrzeni powinny być wprowadzane w klasach VI–VII.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wymienia podstawowe rodzaje perspektywy,
- rozpoznaje światłocień,
- wskazuje elementy budujące przestrzeń w obrazie,
- rozpoznaje podstawowe gatunki i tematy dzieł,
- wymienia poznane techniki plastyczne,
- wykonuje proste ćwiczenia dotyczące przestrzeni i światłocienia,
- wykonuje pracę zgodnie z instrukcją.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opisuje sposoby przedstawiania przestrzeni,
- rozróżnia wybrane rodzaje perspektywy,
- wyjaśnia rolę światłocienia,
- opisuje sposób budowania głębi w obrazie,
- porównuje różne sposoby przedstawiania przestrzeni,
- charakteryzuje wybrane gatunki dzieł,
- wykonuje ćwiczenia z wykorzystaniem poznanych zasad.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- stosuje poznane zasady perspektywy,
- wykorzystuje światłocień do przedstawienia bryły i przestrzeni,
- dobiera środki wyrazu do zamierzonego efektu,
- tworzy kompozycje płaskie i przestrzenne,
- wykorzystuje obserwację natury w działaniach plastycznych,
- świadomie dobiera technikę do tematu,

- wykonuje prace wymagające połączenia kilku poznanych umiejętności.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje sposoby przedstawiania przestrzeni w dziełach,
- interpretuje zastosowanie perspektywy i światłocienia,
- uzasadnia zastosowane rozwiązania kompozycyjne,
- świadomie modyfikuje środki wyrazu w zależności od zamierzonego efektu,
- interpretuje obserwowane motywy z wykorzystaniem poznanych zasad,
- dokonuje analizy własnej pracy.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie projektuje kompozycje wykorzystujące iluzję przestrzeni,
- twórczo wykorzystuje perspektywę i światłocień,
- eksperymentuje z różnymi sposobami przedstawiania przestrzeni,
- tworzy rozbudowane prace łączące różne środki wyrazu,
- samodzielnie rozwiązuje problemy plastyczne,
- uzasadnia i ocenia własne rozwiązania artystyczne.

VI. KLASA VII

W klasie VII wymagania obejmują nie tylko działania praktyczne, ale również kulturę plastyczną, dziedzictwo kulturowe, artystów, style i analizę dzieł sztuki. Podstawa programowa wskazuje te treści jako szczególnie właściwe dla klasy VII.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- wymienia wybrane dziedziny sztuki,
- rozpoznaje wybrane dzieła i artystów,
- wskazuje podstawowe cechy wybranych stylów,
- wymienia wybrane zabytki i obiekty kultury,
- rozpoznaje podstawowe techniki i środki wyrazu,
- wykonuje prace plastyczne z wykorzystaniem poznanych technik,
- stosuje podstawowe zasady prezentowania własnej pracy.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opisuje wybrane dzieła sztuki,
- charakteryzuje podstawowe cechy stylu,
- porównuje dzieła różnych artystów,
- opisuje wybrane zabytki i dzieła architektury,
- rozróżnia wybrane dziedziny sztuki,
- wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu kultury plastycznej,
- opisuje własną pracę, wskazując zastosowane środki wyrazu.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- stosuje terminologię plastyczną podczas opisu dzieła,
- wykorzystuje poznane środki wyrazu w samodzielnych działaniach,
- interpretuje dzieła na podstawowym poziomie,
- porównuje dzieła pod względem formy, tematu i zastosowanych środków,
- wykorzystuje inspiracje sztuką w swoich pracach,
- projektuje formy użytkowe, np. plakat, zaproszenie, okładkę,
- stosuje zasady estetycznej prezentacji własnych prac.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- analizuje dzieła sztuki z wykorzystaniem właściwej terminologii,
- interpretuje wybrane dzieła, wskazując ich środki wyrazu,
- uzasadnia własną interpretację,
- porównuje dzieła różnych artystów, stylów i epok,
- świadomie wykorzystuje inspiracje dziełami sztuki w pracy twórczej,
- projektuje własne rozwiązania plastyczne odpowiadające określonej celowi,
- analizuje i ocenia własną pracę oraz sposób jej wykonania.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- samodzielnie interpretuje dzieła sztuki, formułując uzasadnione wnioski,
- tworzy oryginalne prace inspirowane sztuką, ale posiadające własną koncepcję,
- projektuje rozbudowane formy plastyczne i użytkowe,
- eksperymentuje z technikami i środkami wyrazu,

- samodzielnie planuje proces twórczy,
- tworzy i prezentuje własne projekty artystyczne,
- świadomie wykorzystuje wiedzę o sztuce w działaniach twórczych,
- potrafi uzasadnić wybór tematu, techniki, kompozycji i środków wyrazu.

VII. OBSZARY OCENIANIA NA PLASTYCE

Ocena z plastyki może uwzględniać następujące obszary:

1. Wiedza z zakresu sztuk plastycznych

- pojęcia,
- dziedziny sztuki,
- środki wyrazu,
- kompozycja,
- techniki,
- style i dzieła sztuki.

2. Umiejętności praktyczne

- rysowanie,
- malowanie,
- tworzenie form przestrzennych,
- stosowanie technik,
- projektowanie,
- komponowanie.

3. Analiza i interpretacja dzieł

- opis,
- porównanie,
- analiza,
- interpretacja,
- uzasadnienie własnej opinii.

4. Działania twórcze

- samodzielne rozwiązania,
- eksperymentowanie,
- projektowanie,
- tworzenie własnej koncepcji.

5. Prezentacja i kultura pracy

- przygotowanie materiałów,
- właściwe posługiwanie się narzędziami,
- prezentowanie własnej pracy,
- poszanowanie prac innych osób i dziedzictwa kulturowego.

VIII. WAŻNE – PRZY OCENIANIU PRAC PLASTYCZNYCH

Ocenie podlegają przede wszystkim:

- stopień realizacji założonego zadania,
- zastosowanie poznanych środków wyrazu,
- wykorzystanie właściwej techniki,
- świadome rozwiązania kompozycyjne,
- samodzielność w działaniu,
- sposób wykorzystania poznanych wiadomości i umiejętności,
- rozwój umiejętności w stosunku do wcześniejszych działań.

Podstawa programowa podkreśla konieczność dostosowania wymagań do indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji ucznia.

Dostosowanie wymagań

Dostosowanie może dotyczyć m.in.:

- formatu pracy,
- czasu wykonania,
- liczby etapów zadania,
- rodzaju materiałów i narzędzi,
- sposobu przekazania instrukcji,
- stopnia złożoności zadania,
- sposobu prezentacji efektu.

Dostosowanie nie oznacza rezygnacji z celu edukacyjnego – uczeń powinien mieć możliwość osiągnięcia wymaganego poziomu inną drogą.

IX. Sposoby sprawdzania osiągnięć

Weryfikacja wymagań może odbywać się poprzez:

- wykonanie pracy plastycznej,
- ćwiczenia praktyczne,

- analizę dzieła sztuki,
- odpowiedź ustną,
- kartę pracy,
- projekt,
- prezentację,
- pracę indywidualną i zespołową,
- portfolio,
- samodzielną ocenę i omówienie własnej pracy.

Podstawa programowa wyraźnie podkreśla, że na plastyce zagadnienia teoretyczne nie powinny dominować nad ćwiczeniami praktycznymi – wiedza o sztuce ma być wykorzystywana jako baza do działań artystycznych.